

ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

*А всім нам вкупі на землі
Єдиномисліє подай...
Г. Шевченко*

Єдина Україна

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)
Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих міста Києва
Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування

ПУБЛІЧНА
БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ
ЛЕСИ УКРАЇНКИ

ЄДИНА Україна

Тематична добірка літератури

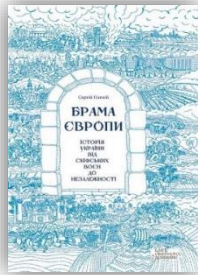
2024

22 січня – особлива дата в історії України. У цей день ми відзначаємо два важливих свята, це проголошення Української Народної Республіки та Акт Об'єднання українських земель.

В цей день, українці проголосили незалежність своєї держави і створили Українську Народну Республіку, а рівно через рік, а саме 22 січня 1919 р. відбувся Акт злуки УНР і ЗУНР.

Вперше проголошувалась українська держава – Українська Народна Республіка (УНР) зі столицею в Києві. Діяльність Центральної Ради викликала захоплення та підняла на новий рівень ідею української державності, була підтримана численними верствами населення України. На жаль, фактично об'єднання республік УНР і ЗУНР не відбулося, але сам процес проголошення позначився на політичній ситуації в країні. Внаслідок невдач Української революції 1917-1921 років державність зберегти не вдалося.

Для всіх, хто цікавиться національно-визвольною боротьбою українського народу, історією доби Української революції 1917-1921 рр., запрошуємо ознайомитись з тематичним оглядом літератури. Література містить історичний аналіз революційних подій, розповідає про життя та діяльність відомих діячів Директорії, містить архівні матеріали, фото, тощо.

Плохій, С. М. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Сергій Плохій ; [пер. з англ. Романа Ключка]. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2023. – 512 с. : мапи, портр.

«Поява слов'ян», «Ключі від Києва», «Творення України», «Східна реформація», «Велике повстання», «Час змін», «Народження нації» – все це назви деяких з розділів книги «Брама Європи». Це спогади про долі предків, які вплинули на створення сучасної нації. Автор пропонує виклад історії розвитку українських земель та становлення держави упродовж двох з половиною тисячоліть від скіфів до нашого часу.

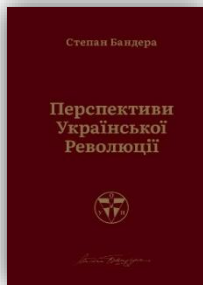

Соборність України: історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук. конф. м. Київ, 19 січня 2023 р. – Київ ; Ніжин : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. – 208 с.

Великочий, В. Національна соборність і Українська революція 1914-1923 рр.: історіогр. Сильветки / Володимир Великочий ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2022. – 159 с.

У книжці на основі широкого кола історіографічних джерел аналізується розуміння національною історичною наукою проблеми соборності української нації в час Революції 1914-1923 рр. Розкривається суть нової парадигми Української революція 1914-1923 рр. як окремого історичного явища загальноєвропейського масштабу.

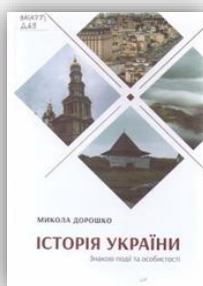
Бандера, С. Перспективи Української Революції : [збір. ст.] / Степан Бандера ; [упоряд. С. Ленкавський]. – Київ : Наш Формат, 2021. – 663 с.

Книга «Перспективи української революції» – це офіційне видання збірки найкращих статей Степана Бандери, що дає змогу зрозуміти його світогляд та розвіяти міфи про його історію. Основним контекстом в роботах Бандери виступає аналіз чинників, які виникали в політиці чи в еміграційному житті, які потенційно могли сприяти чи ускладнювати здійснення революції. Головна тема автора – українська національно-визвольна революція.

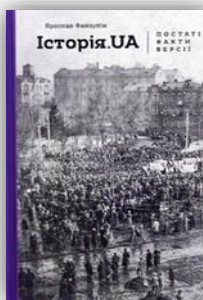
Грицак, Я. Подолати минуле: глобальна історія України / Ярослав Грицак. – Київ : Портал, 2021. – 432 с.

Що допоможе країні знайти вихід із кризи сучасності і змінюватися зсередини? Тільки дискусія. Чесна, об'єднуюча навколо спільної мети та цінностей. Автор намагається не лише описати події минулого, але й оцінити їх із позицій теперішнього часу. У процесі подання матеріалу він ставить головне питання своєї книги: «Якою має бути сучасна Україна?». Ярослав Грицак починає дискусію на цю тему і запрошує долучитися до дискусії всіх читачів. Він загострює увагу навколо питання цінностей, за якими, на його думку, і має формуватися сприйняття нашої історії. Автор з позицій постструктуралізму та теорії деконструкції дає провокаційний заклик відійти від національної історії як такої та зосередитися на новому її сприйнятті.

Дорошко, М. Історія України : знакові події та особистості / Микола Дорошко. – Київ : ТОВ «ОСНОВА-ПРИНТ ПЛЮС», 2021. – 472 с. : портр.

Відомий український історик Микола Дорошко висвітлює ключові події в історії української держави з найдавніших часів до нашого часу, а також вимальовує літературні портрети видатних діячів у контексті історії України.

Файзулін, Я. Київські адреси української революції 1917-1921 : путівник / Ярослав Файзулін, Максим Майоров, Олександр Кучерук. – Київ : Гнозіс, 2021. – 168 с.

Книга Ярослава Файзуліна – це збірник нарисів про знакових персон та важливі події ХХ століття. Частина героїв цієї книги, як Симон Петлюра, Олена Теліга, Степан Бандера чи Роман Шухевич, відомі ще зі шкільних підручників, натомість, таким як Юрій Тютюнник, Михайло Омелянович-Павленко, Юрій Горліс-Горський, Василь Липківський, Олекса Тихий, ще належить посісти своє місце у національній пам'яті українців.

Цегельський, Л. Битва за соборність: від легенди до правди / Лонгин Цегельський. – Київ : Пропала грамота : [Вид. Олексій Бешуля], 2021. – 416 с.

Хитросплетіння дипломатичних перемовин. Зустрічі з Гетьманом та Директорією. Прагнення до соборності українських земель. Спроби відкласти на потім усі внутрішні питання та протиріччя. Непримиримість щодо більшовиків. Десятки тем і сотні епізодів, що допоможуть зрозуміти, чому у 1917-1921 роках українцям не вдалося здобути власну державу на уламках двох імперій. «Битва за Соборність: від легенди до правди» дасть відповіді на багато питань «чому».

Верстюк, В. Соборність в українській суспільно-політичній думці та реальній політиці : (до 100-річчя проголошення Акта злуки) / Владислав Верстюк // Український історичний журнал. – 2019. – № 1. – С. 67-93.

У статті досліджено об'єднання в одну соборну державу західних і східних українських земель, яке увійшло в історію як Акт злуки і є однією з найвидатніших подій в історії Української революції 1917-1921 рр. Автор висвітлює генезу формування соборницької ідеї, реальну спробу її втілення в умовах завершення Першої світової війни, переформатування політичної мапи Центральної та Східної Європи, досліджує події, пов'язані з виникненням ЗУНР, її протистояння з Польщею, а також пошуки союзника у цій боротьбі.

Грицак, Я. Нарис історії України : формування модерної нації XIX-XX століття / Ярослав Грицак. – Київ : Yakaboo Publishing, 2019. – 656 с. : іл., портр.

Ця книжка є третім виданням Ярослава Грицака про історію України. В книзі ви знайдете глобальну і водночас коротку історію України вже з новими дописаними розділами, які присвячені двом останнім десятиліттям незалежної України.

Українська історія з самого початку болюча та гірка. Нація проходила боротьбу за існування. Повстання, війни, голод, набіги, військові перевороти, через все це пройшли наші предки і ми маємо знати про той шлях. Ярослав Грицак поетапно доносить читачу історичне творення української держави. За словами автора книга стверджує принципову нормальність української історії.

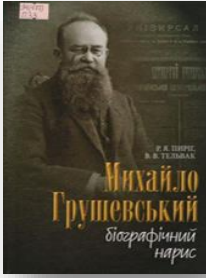
Спомини : кінець 1917 - грудень 1918 року / Павло Скоропадський ; [упоряд. Т. Осташко, Ю. Терещенко ; пер. з рос. Н. Світличної, Т. Осташко, Ю. Терещенка] ; Східноєвроп. дослід. ін-т ім. В. К. Липинського (Філадельфія) ; Центр вивчення українського консерватизму ім. В'ячеслава Липинського. – [Київ] : Темпора, 2019. – 756 с., 30 с. фотоіл., портр.

Українська Держава 1918-го, – це цікавий історичний феномен, вивчення якого дає ключі до розуміння, чому Скоропадському не вдалося втілити свій задум в життя і чому нам так важко закінчувати розпочату ним справу сьогодні.

Литвин, С. Симон Петлюра у боротьбі за Самостійну Україну / Сергій Литвин. – Київ : Смолоскип, 2018. – 677 с. : іл

Перед вами комплексне дослідження життя і діяльності Голови Директорії і Головного Отамана військ Української Народної Республіки – Симона Петлюри. Значний масив історичної літератури, мемуаристики, періодичних видань та раніше невідомих архівних матеріалів, залучений до цієї розвідки, дав змогу авторові ширше і повніше за попередніх дослідників представити максимально об'єктивні і підтверджені часом оцінки особистості С. Петлюри, яскравіше висвітлити його постать на тлі національно-визвольної боротьби українського народу 1917-1921 рр.

Пиріг, Р. Я. Михайло Грушевський : біограф. нарис / Р. Я. Пиріг, В. Тельвак. – Київ : Либідь, 2017. – 574 с. : іл.

Книжка представляє широкому колу читачів біографічний портрет видатного українського інтелектуала, громадсько-політичного і державного діяча Михайла Грушевського. Автори відтворили життєпис Грушевського в контексті тогочасного суспільства та на тлі бурхливих подій українського минулого кінця XIX - першої третини XX ст. На сторінках видання розкрито величезну наукову, видавничу й організаторську роботу вченого, його різнопланову громадську та політичну працю, вперше обстоювання своїх світоглядних позицій і вимушене балансування між історією і політикою.

Тинченко Я. Дієва армія УНР, листопад 1918 - листопад 1919 р. / Я. Тинченко ; худ. Б. Піргач. – Київ : Темпора, 2017. – 163 с.

Дослідження присвячено історії, організації та уніформі Дієвої армії Української Народної Республіки у листопаді 1918 - листопаді 1919 років. У цей складний та буремний період українським військам довелося вести бойові дії на кілька фронтів: проти більшовиків, білогвардійців, поляків, а також загонів отаманів різного політичного гатунку. Попри чисельну перевагу супротивників, Дієва армія УНР вистояла у цій боротьбі, аби у 1920 році знов здійснити відчайдушну спробу відстояти незалежність України. У книзі публікується чимало фотографій з тих часів, деякі вперше.

Шкільник, М. Україна у боротьбі за державність в 1917-1921 рр. : спомини і роздуми / Михайло Шкільник ; упоряд. В. Верстюк. – Київ : Кліо, 2016. – 511 с. : портр.

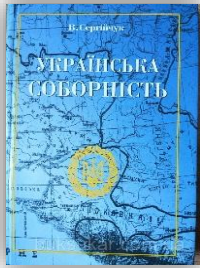
Спогади і роздуми М. Шкільника відтворюють доленосні для України події революції 1917-1921 рр., час визвольних змагань, героїчних спроб визволення з-під російського імперського ярма, відновлення української державності. Книга насичена цікавим фактичним матеріалом, часто унікальним, закарбованим лише в пам'яті автора. Він, урядовець тогочасних українських міністерств, подає своє бачення революційних подій, аналізує їх та намагається знайти причини поразок визвольних змагань. На його думку, однією з них є дискредитація української ідеї П. Скоропадським, який під вивіскою «Української Держави» готував відновлення «єдиної і неподільної» Росії.

Костюк, С. Злука УНР і ЗУНР : уроки для сучасної України / С. Костюк // Віче. – 2010. – № 2. – С. 12-16.

Верстюк В. Симон Петлюра: політичний портрет (до 125-річчя з дня народження) // Український історичний журнал. – 2004. – № 3. – С. 112-126.

Сергійчук, В. І. Українська соборність: Відродження українства в 1917- 1920 роках / В. І. Сергійчук. – Київ : Українська Видавнича Спілка, 1999. – 412 с.

У книзі, на матеріалах архівних документів, автор аналізує соборність українських земель як актуальну проблему вітчизняної історії.

Яневський Д. 33 історичних факти про Злуку [Електронний ресурс] // Українська правда : (вебсайт). – Режим доступу : <https://www.pravda.com.ua/news/2004/01/22/2997622/>. – Дата публікації : 22.01.2004. – Назва з екрана.

Українська соборність: ідея, досвід, проблеми: (до 80-річчя Акту Злуки 22 січня 1919 р.) : збірник / ред. І. Ф. Курас ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України. – Київ : [б.в.], 1999. – 406 с.

Всі фото для огляду взяті з відкритих джерел мережі «Інтернет»

Тематичний огляд підготувала: Ж. Копитко

Редактор-бібліограф: С. Денисова

Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування

Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки, вул. О. Кониського, 83-85

телефон: (044) 486-01-46, (068) 139-31-41

e-mail: 4bibliograf4@gmail.com